

SLOVENSKI

UČITELJ.

Glasilo „Učiteljskega društva za slovenski Štajer.“

Izhaja 5. in 20. vsakega meseca na celi poli in velja za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr.

Dopise sprejema odbor „Učiteljskega društva za slovenski Štajer“ v Ljubotomeru.

Štev. 3. V Mariboru 5. februarja 1875. Letnik III.

Letošnje volitve v okrajni šolski svet.

8. februarja t. l. mine uže 6 let, odkar so bile deželne postave o šolskem nadzorstvu za Štajersko, Koroško, Goriško in Istro poterjene. (Za Kranjsko je dobila dotična postava še le 25. febr. 1870 najvišje poterjenje). Spomladi 69. leta ustanovila so se v imenovanih deželah najprvo deželna šolska svetovalstva in za njim poleti in v jeseni istega leta pa okrajna šolska svetovalstva. Te šolske korporacije, katere smo bili takrat z veseljem pozdravili, baš tako, kakor sploh nove šolske postave, delujejo torej uže 6. leto z večjim ali manjšim pridom na korist prej še malo razvitega šolstva. Z letošnjo jesenijo delovanje teh šolskih gospod nove šolske dobe sicer ne bode prejenjalo — toda vsled postav o šolskem nadzorstvu od 8. febr. nastopijo v mnogih avstrijskih deželah za deželna šolska svetovalstva in za okrajne šolske svete — nove volitve. Na volitve v deželne šolske svete nimamo učitelji nič upljiva in v tej zadevi moremo narodni učitelji le prositi, da bi se pri imenovanju zastopnikov učiteljstva tudi na nas oziralo, ki nimamo v največjih deželnih šolskih svetih nijednega zastopnika. V tej zadevi so se sicer uže oglaševali koroški in štajerski učitelji, morebiti se utegne na njih želje vsaj nekoliko ozirati.

Veliko važnejše bodo pa volitve v okrajni šolski svet za nas uže radi tega, ker so okrajni šolski sveti v sedanji uravnavi še imeniten faktor, in ker moremo na volitve v okrajni šolski svet tudi sami upljivati. V tej korporaciji imamo zastopnike vlade (glavar in nadzornik), cerkve, naroda in učiteljstva. Večino delajo zastopniki ljudstva in zastopniki učiteljstva. Da je torej le ta večina krepko in čverstvo jedro, vneto za pravi napredek šolstva, za pravi blagor učiteljstva, pa je dobro preskerbljeno za šolstvo v okraji. Po tem takem so volitve v okrajni šolski svet ne male važnosti, in pravi učitelj, ki je

vnet za svoj posel in za svoj stan, bi jih nikakor prezirati ne smel. Na to, da voli ljudstvo šoli prijazne, v šolskih zadevah zvedene može, učitelj ne more sicer z velikim upljivom in s posebnim vspehom delovati, vendar nekaj le lahko stori. Na Štajerskem voli n. pr. okraj. zastop iz svoje srede 5 okrajnih šolskih svetovalcev, na Koroškem volijo župani v okraji 3 zastopnike itd. Učitelji poznajo v svojem okraji gotovo dobro može okrajnega zastopa, in župane. Toliko bolj so učitelji znani dobri šolski prijatelji med njimi. Ne zamudi naj torej učitelj nobene prilike, da se snide s takimi možmi, in kedar se snide, da obrača pozornost dotičnih na te prihodnje volitve, a še bolj na može, kateri bi bili kot okrajni šolski svetovalci najsposobnejši, najbolj na svojem mestu. —

Najvažnejše so pa naposled vendar le učiteljske volitve v okrajni šolski svet, ki je ali prav za prav, ali ki bi moral biti šolsko — in učiteljsko — strokovnjaška korporacija; kajti le šolski strokovnjaki bi smeli po najnatančnejši pravici o šolstvu soditi in sklepati. Pa bodimo zadovoljni, da ima okrajni šolski svet vsaj nekaj strokovnjakov v svoji sredini, n. pr. na Štajerskem, kjer je 67 malih šolskih okrajev, je po eden zastopnik učiteljstva, na Kranjskem in Goriškem sta po dva, na Koroškem po trije. Okrajni šolski nadzornik spada sicer tudi v versto strokovnjakov, vendar on, kot organ vlade, ne govori in ne glasuje vsikdar po svojem prepričanju, mora (?) se ravnati po želji vlade, katera ne zna, ne more ali noče vsikdar vstrezati potrebam in željam poedinih okrajev. Radi tega pričakuje učiteljstvo po vsej pravici najboljšega zagovorstva svojih interes, kakor tudi interes splošnega šolstva — od svojih zastopnikov, ki se kot svobodno voljeni in neplačani strokovnjaki tudi svobodno gibati morejo, svobodno manreč toliko, da jim ni treba se na druge postranske namene ozirati, nego edino na šolstvo in učiteljstvo. „Kakor si pa postelješ, tako boš ležal“, ali kakoršne zastopnike si izvoliš, take boš imel — celih 6 let.

Radi tega si uže zdaj dovoljujemo, učitelje naših misli na te prihodnje volitve opozorovati, da bi začeli uže zdaj — toda brez vse sebičnosti za lastno čast — premišljevati o svojih bodočih zastopnikih. Slovenski učitelji naj pri teh volitvah se ne ozirajo na prijateljstvo, t. j. naj ne misli vsak poedini svojega najboljšega prijatelja voliti. V prvi versti naj tu sposobnost, omika in značajnost odločuje. Učitelj, malo omikan, malo poznajoč šolskih postav, ni za to častno mesto. Tudi tak ne more koristiti, ki ni zgoveren, kojemu beseda gladko ne teče, koji se ne zna o pravem času za pravice šol in učiteljstva potegniti. Pred vsim pa je za tako mesto le značaje mož. Breznačajnežu ne bo nikoli mar za pravo korist šole, za pravice svojih kolegov — on bode gledal edino na svojo osebo. Tudi takih mož bi Vam ne priporočevali, ki niso „ne krop ne

voda⁴, ki nikomur nič dobrega in nič hudega ne učinijo. Taki bodo vam tudi pri sejah okrajnega šolskega sveta indiferentni, kar je toliko, kakor da bi jih popolnem manjkalo. Toliko za danes; morebiti pri priliki še kaj o tem.

Popis majhnega telurija.

Sostavil Feliks Stegnar.

(Dalje in konec.)

II. Zemeljno pomikanje okoli solnca.

Štirje letni časi.

Podobno vsakdanjemu vertenju okoli osi od zahoda proti vzhodu ima zemlja še drugo premikanje okoli solnca, t. j. svoje letno potovanje.

V jasnenje naj služijo še nasledne verstice. Če zemeljno oblo na terdno stoječem teluriji peljemo enkrat okoli solnca (luči), storilo je pot zemeljsko središče, krogu enako; v resnici je pot pakrožna (eliptična).

Ta krog ima svoje središče sredi solnca. Mislimo si skoz solnčno središče položeno ravan in to razširjeno do vseh točk, ki jih je prehodilo zemeljno središče o svojem potovanju okoli solnca. Ta ravan je ravan zemeljne drage. Proti tej dragi je zemeljna os nagnjena $66\frac{1}{2}$ stopinj; v taki legi vedno vspeoredna ostaja. Le v tem naklonjenem položaji je mogoče, da na naši zemlji vlada raznoličnost v dolgosti dneva in v podnebji. O vspeorednosti zemeljne osi se prav lahko prepričamo, ako snamemo globus iz osi, ter jo primši pri roki *R* peljemo okoli solnca. Mislimo si zdaj še okoli cele priprave razpeto votlo oblo, katero nam predočuje nezmerno podnebje z vsemi vidnimi sozvezdji. Ob kraji na podaljšani ravni zemeljske drage bilo bi zaznamovanih 12 sozvezdij zverskega kroga (zodiak). S temi predočbami je moč skazovati, kako vsled 4 različnih zemeljnih položajev proti solneu letni časi postanejo.

1. Že poprej je bilo razloženo, kakošno mora biti stališče o spomladanskem enakonočji. Zdaj se globu dá še enkrat ta položaj, solnčni žarek ima do obeh tečajev enako daleč; meja razsvitljenja gre baš čez tečaja. Tako je z zemljo 21. marcija. Vsak kraj na zemlji preteče polovico svojega kroga na dnevni strani v svitlobi, drugo na nočni v temi. Solnčni žarki se razlivajo navpik na polutnik. V tem položaji sta torej na celi zemlji noč in dan enako dolga, zato imenujemo to spomladansko enakonočje. Ako gledamo z zemlje na solnce, vidi se nam v ovnovem znamenji. Severni poluti se odpira

pomlad, južni pa jesen, za severni tečaj vedni dan, za južni vedna noč.

2. Zemeljna obla se premakne za četertino svojega pota od desne proti levi okoli solnca. Mej tem sukanjem se je severna poluta nagnila zmiraj bolj k solncu, ki je na videz mimo 3 sozvezdij (oven, bik, dvojčiči), to je v 3 mesecih, prestopilo v znamenje raka; nastopilo je poletje dne 21. junija. Navpični solnčni žarek pada na stopinjo $23\frac{1}{2}$ severne širakosti, t. j. $352\frac{1}{2}$ milj daleč od polutnika proti severnemu tečaju. Ker se zemlja vedno okoli svoje osi suče, opisuje oni žarek mej tem z ravnikom vspremeni krog, ki ga imenujemo raka povratnik. Verh tega sije solnce $23\frac{1}{2}$ stopinj, ali $352\frac{1}{2}$ milj čez severni tečaj, in tudi tukaj opisuje žarek vspremeni krog, severni tečajnik, kar se pri zavrtenu krogli na teluriji pri luči jasno vidi, ako so okna zatemnjena. Severna poluta ima začetek poletja, in južna nastop zime, prva naj daljši, druga naj krajši dan. Na severnem tečaju je vedno poldan, na južnem vedno polnoč.

3. Ko zemlja zopet stori četerti del svojega pota okoli solnca, pride dne 23. septembra baš v nasprotje one strani svoje drage, kjer je stala 21. marcija.

Opazovaje solnce ob vzhodu ali zatonu vidimo zopet novo sozvezdje. Solnce je bilo mej tem v 3 mesecih v znamenjih raka, leva in device, zdaj pa je stopilo v sozvezdje tehtnice.

Tu je obrnila zemlja svojo severno stran od solnca, osvojivši si tak položaj, da solnčni žarki zopet na ravnik navpično sijó. Meja razsvitljevanja se dotikuje obeh tečajev. Noč in dan sta enako dolga, kar imenujemo jesensko enakonočje. Na južni poluti se vzbuja prijetna pomlad; severni tečaj se skriva v temno noč, južnemu zasvita dan.

4. Vedno dalje tirajoča zemlja je zdaj na 3. četertini svoje drage. Solnce se nam kaže v tej dobi najprej pred znamenjem tehtnice, potem škorpjana, in deveti mesec v sozvezdji strelea.

Ker zemlja svoja položaja proti dragi nej spremenila, jela se je južna poluta zmiraj bolj proti solncu obračati. Tu stopa zdaj v znamenje divjega kozla, in navpični žarek opisuje povratnik divjega kozla na polštirindvajseti stopinji južne širakosti, to je $352\frac{1}{2}$ milj pod polutnikom.

Najbolj zunajna točka razsvitljevanja pa leži baš toliko stopinj ali milj onkraj južnega tečaja, ki pri zemeljnem sukanji nareja krog južni tečajnik. Severna poluta ima najkrajši, južna pa naj daljši dan. Za prvo je napočila zima, za drugo pa poletje.

V 365 dneh in okoli 6 urah je zemlja svoj pot okoli solnca doveršila. Ker se solnce na obeh straneh ravnika enako dolgo mudi, deli se zarad tega leto v letno in zimsko polovico.

Severna poluta ima pri tem to prednost, da je njena poletna polovica skoraj 8 dni daljša od zimske, ker v sredo zime pada prisolnčje, t. j., zemlja se solncu za 695.231 milj približuje, pri kateri priliki je tudi hitrost zemeljnega teka večja, nego ob času odsolnčja sredi poletja.

Po 4 glavnih položajih zemeljnih se deli leto v 4 kvatre, in po 12 sozvezdijh, v katere solnce od časa do časa stopa, v 12 mesecev.

L u n a.

Že pri opazovanji letnega vertenja zemljenega okoli solnea smo videli, da tudi luna mej tem časom nej mirovala, ampak se je po krogovitem potu nekaj čez 12krat okoli zemlje zasukala, in sicer v istem smislu od desne proti levi, kakor zemlja okoli svoje osi.

Lunina draga je, kakor zemeljna, pakrožna; v žarišči tega pakroga je zemlja; zaradi tega ji je luna zdaj bližje (prizemnost), zdaj dalje (odzemnost). Vender ne leži ravan lunine drage v zemeljni; prva je proti drugi nagnjena čez 5 stopinj, tako da je luna k malu nad, kmalo pod ekliptiko, kar se s telurijem prav jasno kaže, in baš v ta namen je kolceva os (k_2) nekoliko upognjena.

Če opazujemo mesečevo stališče glede kake znane zvezde, in če ponavljamo to opazovanje prihodnji večer, najdemo, da se je mesec za nekaj več nego 13° od zahoda proti vzhodu od te zvezde odmaknil. Ker ima celi krog vjenega pota 360 stopinj, vidi se, da mesec stori vso to pot v 27 dneh in 7 urah; potem jo pa vidimo zopet pri sperva opazovani zvezdi. Ta čas se imenuje zvezdni ali perijodični mesec.

Mej tem obhodom se pa tudi zavrti mesec enkrat okoli svoje osi. To pojasnuje posebno dobro dvojno pisana luna naše naprave. Imenujmo svitlo lunino stran: lice, temno pa: herbet. Ako ima luna obrneno lice proti solncu in se zavrti okoli zemlje do pol pota, pokaže tukaj svoj herbet solncu, na drugem polpotu obrne zopet lice k solncu, kar dokazuje, da se suče luna okoli svoje osi. Nasledek tega počasnega mesečnega vertenja okoli svoje osi je ta, da solnce eno mesečno polovico obseva skoraj 13 dni, druga njegova polovica pa mora baš toliko časa biti brez svetlobe. Namesto nje pa ji prihaja svit, ki odseva od zemlje.

Proti naši zemlji je pa mesec zmerom le z eno in isto polovico obrnen, kar tudi aparat dokazuje. Temu je vzrok poprej omenjeno lunino sukanje okoli osi.

Mesečne spremembe.

Nobeno drugo nebno telo ne kaže golemu očesu tako znamenitih sprememb svoje podobe, kolikor mesec. Ker je mesec

brez tuje luči temno telo, in ker je vsa svitloba, kar je mesec razpošilja, odsévana solnčna svitloba, zato si moremo le s pomočjo solnca razjasniti njegove vertice se prikazni, ker te razne mesečne spremembe so nasledki zmerom spreminjajočega se solnčnega zemeljnega stanja in mesečnega, kar se z aparatom prav razločno pojasnuje. —

1. Luna naj stopi najpred mej solnce in zemljo, kakor kaže slika in smo že iz početka pri sestavljanji aparata omenili. V tem položaji kaže luna svojo temno stran na zemljo, od koder je ne vidimo. Luna vzhaja in zahaja s solncem vred. Ta lunini stan imenujemo mlaj.

2. Če nekoliko premaknemo zemljo s tega stališča, začne se luna tudi verteti, in čez $3\frac{3}{4}$ dnij kazati na svojem zahodnem kraji nekoliko svitlega roba.

(Opomba. Pozabiti ne smemo, da moramo lunino svitlo stran vedno za solncem sukati, drugače bi se zemlji na teluriji nikedar lunini svit ne pokazal.)

Luna se nam vidi kot ozki serp in začne rasti z vsakim prihodnim dnevom, v $7\frac{2}{5}$ dnevih stopa luna v prvo četertino, kvadraturu, in z zemlje je videti pol svitle lune, t. j. prvi krajec. Tada j luna ob poldne vzhaja, in ob polnoči zatonuje. V tem položaji se tudi iz lune vidi pol zemlje razsvitljene, pol temne.

3. Na to polagoma prihaja mesec z vedno rastočo svitlobo čez teden v protistanje, t. j. zemlja stopa mej solnce in luno, katero vidimo celo noč razsvitljeno, t. j. ščep = cela luna.

Zemljo torej na dnevni strani razsvitluje solnce, na nočni strani pa ščep, ker si nasproti stojiti dve svitlobi, mej katerima zemlja teka. Solnčnemu zahodu sledi lunini vzhod.

4. Odsihmal se luna zopet solncu približuje. Meridijan, ki stopa v mejo razsvitljevanja, mora še nekoliko ur na nočni strani zemlje preleteti, predno mu zasvita bela luna. Tu pravimo, da nam luna pozno vzhaja. Isti meridijan pa že dolgo uživa solnčni svit, ko se mu luna še nej skrila. Ko je 7 dnij po ščepu minilo, luna dospela je v drugo četertino, kvadraturu. Tu kaže zemlji le še polovico razsvitljeno, t. j.: zadnji krajec. Na zahodnem robu se je zatemnila, luna je pojedela in dobila v nasprotnem redu tiste podobe kakoršne prej do ščepa. K malu potem pride zopet v mlaja stališče, doveršivši svoj tek okoli zemlje. V tej dobi se je zemlja nekaj čez 29krat okoli svoje osi zasukala, minulo je 29 dnij.

Solnčno in lunino merknenje.

Ob mlaji se more pripetiti, da stopi luna v isto čerto, koja veže solnčno in zemeljno središči. Luna, temna in neprozorna obla, dela napotje, da solnčni žarki ne mogó proti zemlji,

ali: da solnce ne vidimo, tedaj pravimo, da je solnce merknilo; pa prav za prav se le po zemlji zatemni. Solnčni mrak more biti trojin:

- a) popoln za več krajev, kedar stopi luna o mlaji v prizemnost;
- b) deloma za neke krajeve, katere lunina senca le deloma zadeva;
- c) obročast tudi le za one kraje, kateri leže navpično pod jedrom lunine sence, če je to jedro krajše, nego lunina daljava od zemlje. — Torej je umevno, da traja solnčni mrak manj ali več časa, in da takrat nej povsodi enaka tema, kakor tudi za vse zemeljne kraje mrak nej viden.

Ko ima biti cela luna, zgodi se, da prehaja mimo ali skozi jedro zemeljne sence, ki je okoli 185.700 milj dolga. Ker lunna daljava od zemlje ne znaša več nego 51.000 milj in širokost zemeljne sence v lunini daljavi šteje še 1240 milj, morali bi misliti, da majhni mesec, čigar promer je le 468 milj, vselej ob ščepu merkne. Vendar temu nej tako; vsaj je lunina draga nagnjena proti zemeljni, zaradi tega plava navadno luna nad ali pod senco naprej. Le takrat merkne, kedar stopi cela luna v tisto točko, kjer se zemeljna in lunina draga prozujeta.

Merkenje je ali popolno ali nepopolno, česar se s telurijem tudi lahko prepričamo. Naj dalji mrak ne traja čez 4 ure in 38 minut.

Opomba k strani 20 v 2. št. „Slov. uč.“

Namesto ravnala in s kredo načertanega križa se tudi lahko v znožji držaja D pravokotno (90°) navskriž zvertajo 4 luknjice, v katere se utaknejo pletilne igle, ali 3 decimetre dolge žice, in pri manjkanji teh, tudi lahko tanke ravne šibice (špile). Konec teh se natakno papirčki popisani s sever S, jug J, vzhod V, zahod Z. Potem se telurij nastavi ravnaje se po kompasu tako, da sti oni na S in J kazajoči igli vstrični s kazalom kompasovim.

Nestrokovnjaške opazke o stari in novi šoli.

Iz Maribora.

Jaz menim, g. urednik, da bodete tudi nestrokovnjaku dovolili nekoliko prostorčka v svojem visokocenjenem listu. Ako tudi moje opazke, koje hočem tu priobčiti, ne potekajo iz natanjega preiskavanja tukaj nahajajočih se — obilnih — učilišč, ampak so opazke prijatelja mladine in nje obrazovateljev, ipak menim, da se sme ravno s tega vzroka na nje nekoliko ozirati, ker prihajajo iz neučiteljskega, tedaj čisto neutralnega kroga.

Mladina šolo pohajajoča je podobna sadunosnemu drevju. Kakor iz rasti drevesec — o sadju ne sme se še tu prav go-

voriti — poznavamo vzgojo drevesnika, tako iz znanja in ponašanja mladine šolski poduk. Kar v tem oziru „nova šola“, da se tako izrazim, proizvaja, ima v mnogem oziru več prednosti pred „staro“, pa na drugi strani tudi dosti pomankljivosti, katerih pa se lahko učitelji izognejo. Učnega gradiva, o tem ni dvoma, ima sedanja šola mnogo, rekel bi neprispodobno mnogo več. Sem spadajo boljše čitanke, več predstavljajvalnega učnega materiala: v zemljepisnem, prirodoslovskem, jezikoslovskem oziru itd. Vsega tega stara šola skoro nič ni imela. Tudi metodika je zdaj boljša: učenec se po ložjem potu vodi k znanju in dobiva živejših utiskov o raznih stvareh, koje se predavajo, kakor pa nekđaj, ko se je mlademu „pismouku“ neprebavljiva tvarina tako rekoč suha in nezabeljeno ponujala. Ali, vrnila se je zdaj zopet napaka, koje preje ni bilo: da se učenec z učnim gradivom preoblaga. Zdaj se, da kratko rečem, učenci premogovrstnih reči na enkrat učijo. Pri najmanjšem berilecu (Lesestück) se razlaga vse preveč predmetov: prirodoslovje, zemljepisje, povestnica itd. Gotovo je treba v tem oziru več omejenja. Nasledki takega poduka, čeravno je mladini morda zanimivejši, niso z večine razvoju mladega duha ugodni. Roditelji in varuhi otrok zmajejo dostikrat z glavami, da je um mladini preveč raztresen, da ne more glavnih lastnosti naučenih predmetov dobro pomniti, da vé o naučenih stvaréh več zanimivega, kakor pa poglobitnega povedati.

Takov uk — ako je preobširen v razlaganju — pa tudi na spomin in praktično mišljenje neugodno deluje, ter ni pravo pripravljenje na resno, praktično življenje, kar je in ostane narodnemu šolstvu vendar glavni cilj. Tedaj menim jaz: treba manj umetne metodike, manj razlaganja, pa temveč prostosti v podučevanju, in več na pamet učenja. Manj tvarine, a več vaje! — Velik pridobitek nove šole je telovaja. Prav narodna šola je pravo mesto, da se ravna, gibčna, lahkokretna mladina vzgoji. Zato po mojih mislih k telovadbi na tej stopinji nij treba nobenih aparatov; samo „proste vaje“ so tu na mestu. Da je disciplina zdaj nekoliko mehkejša, kakor nekđaj, o tem je eden glas. V tem oziru se razno misli in piše, ali gotovo je eno: resnbnost in točnost učitelja je edini pripomoček. Telesno „kaštiganje“ nikakor in po nobenem načinu nij dopuščeno. V tej reči imajo jedini stariši in pa — če se zvonaj šole kaj proti postavam pregreši — državni uradniki (sodniki) besedo; šola nij telesna kaznilnica. Oster red, točnost in posredovanje roditeljev in varuhov mladine, to je razve malih moraličnih kaznij jedino sredstvo „šolskega strahovanja.“

(Konec prih.)

Slovnica v vezani besedi.

O p o m b a. Marljivi učitelj poskuša vse načine, po katerih bi marljivo to ali ono svojim učencem laglje v glavo spravil. S slovnico ima sleherni učitelj dovolj težavnosti, abstraktna pravila jim ne gredó v glavo.

Praktičen in za napredek vnet kranjsk učitelj prišel je pri sklanjavi imen v šoli na to misel, da je skoro vsa pravila, katera je učencem pri sklanjavi navadnih imen znati, v vezani besedi sestavil ter jih potem učencem po natačnem prejšnjem razlanganji in po predni vaji v sklanjanji na pamet učiti veleval, kar so učenci z velikim veseljem storili. Po njegovem zagotovilu je imelo to dober uspeh, učenci niso samo gladko pravila znali, marveč tudi sklanjanje jim je vsled tega kaj urno telko. Za poskušnjo podajamo to „sklanjavo imen v vezani besedi“ tudi svojim č. čitateljem in učiteljem, kateri morejo po svoji previdnosti tudi pri svojih učencih s tem kaj več veselja do suhe slovnice obuditi. Morebiti nam potem ne bodo zamerili, da smo s to „poezijo“ nekaj prostora v našem listu napolnili. Pa vsaj imajo tudi latinske slovnice važnejša pravila v vezani besedi. Na vnanjo obliko te „slovniške poezije“ naj se č. čitatelji toliko ne ozirajo. Uredn.

P e s m i.

Imena pravo sklanjati
Ni težko, morem reč!
Končnice le ponavljati,
Ne sme mi bit' odveč.

Imena pa razločimo
Po spolu v tri versté,
V trojno število stavimo
Jih tudi, vsak to vé.
Različne toraj pomnimo
Končnice, ki sledé.

Imena spola moškega
Ter končnika širokega
Se sklanjajo v ednini
Po slednji pritiklini.
Nič-a-u-a-u-om,
To dobro pomnil bom.

Imena ta
V dvojini pa
Se sklanjajo pritikoma:
a-ov-oma-a-ih-oma.
V edini: **nič-u-u-pa**
nič-u-om.
V dvojini in v množini pa
Naj sklanja prva ti velja,

Število pa, če se množi,
Pristavim končnic dvakrat tri:
i-ov-om-e-ih-i.

Konča, če se ime
Na **e, ě š, ž** in **j.**
Pozabiti ne smem,
Da šestí sklon ednine
Ne sprejme pritikline,
Drugače kot **e m.**

Dvojno pa število
Ima to obrazilo:
a-ev-ema-a-ih-ema,
Čisti jezik naj me vnema.

Za množni broj pa končniki
So ti, ki jih ime dobi:
i-ev-em, e-ih-i.

Imena enosložna s širokim
končnikom
Pa sklanjal končnikom bom
i-i-im-i-ih-imi,
V spomin se bodo vtisnili.

Še imena ženska so,

Samo da **ov** vstaviš še
Potem pa sklanja gladko gre.

Z imenom dobro tud' se vjema
Ako: **a-i-ema-a-eh-ema**
„Ov“ spustivši, privzema.
Za množino se mi pravo zdi
Če sklanjam: **je-i-em-e**
eh-mi.

Sklanjava za ženška imena
Trojnega, vem, je plemena,
Nektera končajo na **a**,
Sklanja kaj lahko je ta.
Ime če soglasnik konča,
Sklanja tudi kmalo vsak zna.
Imena na **a** privzemo
V ednini: **a-e-i-o-i-o.**

i-nič-ama-i-ah-ama
To mi pravi pamet sama,
Za dvojine končnice
Te naj bolje pristojte.

V množini: **e-nič-am**
e-ih-ami, povem vam,
Spolu ženskim le priznam.

Druge verste sklanjajo
Imena ženška se tako:
nič-i-i,-nič-i-jo
To lahko v ednini bo.

Kdor ponavlja dvojno rad,
Trebja s'cer ni toljkokrat:
i-i-ima,-i-ih-ima,
Lejte že jih v glavi ima.

Tud' množina težka ni
Parkrat bomo skusili:

Tem v ednini sklanja bo:
nič-i-i, nič-i-jo
Besedni konec glas dobó.

Ime v dvojini pa privzema:
i-i-ema-i-ih-ema
Drugač v množini dosti ni:
i-i-em-i-eh-mi
Voč sklanjav pa ženskih ni:
Samostavniki na **o** in **e**
Sklanjavo sredno pridobé.

Samostavnik, ki na **o**
Konča se, pridobo
o-a-u-o-u-omi,
S tem prirastki prišel bom
V ednini sitnostim v okom.
Kdor za dvojno si ne pomni:
i-nič-oma, i-ih-oma,
Ta naj koj na tuje roma.

In v množini: **a-nič-om**
a-ih-i, včasih **mi**
Ime pregibal srednje bom.

Če ime konča na **e**,
Rabim končnice le te:
e-a-u, e-u-em
To sedaj že dobro vem.

Ime v dvojini pa privzema
i-nič-ema, i-ih-ema.
Za množino naj povem,
Da končnice: **a-nič-em**
a-ih-i dostavljat smem.

Da se sklomi lepš' glasé,
Vstavlja ime na široki **é**
Pri sklanji **n** ali **s** ali **t**,
Končnice se ne spremene
Ter sklanjam ko na **o** ime.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Ptujsko okrajno učiteljsko društvo) je imelo 7 januarja t. l. svoj glavni zbor. Nazočih je bilo 18 rednih udov in sicer 15 moških in 3 ženske. Društveno vodstvo je poročalo o delovanju društva v minolem letu. Po končanem poročilu izreče predsednik ne le posameznim udom društvenega vodstva, timveč vsem udom društva sploh priserčno hvalo za djanstveno podporo v minolem letu. Sosebno poudarja zasluge tajnika, blagajnika in knjižničarja, kateri so svoje naloge prav hvalevredno spolnjevali. Iz letnega računa se razvidi, da je še več udov s svojo letnino na dolgu. (Želeti je, da ti svoj dolg precej blagajniku plačajo, ker drugače ni mogoče izdavkov društva, n. pr. naročnina za razne čas-

nike i. t. d., v pravem času poravnati.) Kot pregledovalci letnega računa so bili voljeni gospodje: Schrei, Robič in Kranjc iz Ptuja. Tekom zbora se je prečital tudi zahvalni list gosp. Jožeta Petz-a, nadučitelj i. t. d., v Gradci, v katerem se taisti priserčno zahvaljuje društvu za imenovanje kot častnega uda, ter pripoznava dozdanje delovanje našega društva in mu želi vspah v bodočnosti. To nekoliko obširneje pismo je zelo razveselilo nazoče ude, kakor je tudi veselje, imeti med svojimi častnimi udi tega moža, ki se je uže marsikaterikrat prav možato v merodavnih krogih za pravo učiteljstva potegnil.

Na dnevnem redu bilo je tudi: a) Kateri časniki naj se naroče za novo društveno leto? b) Volitev društvenega vodstva za leto 1875. O točki a) se je določilo, da se imajo naročiti baš taisti časniki, kakor v pretekli. letu. (Med domačimi: „Slov. učitelj“ in „Tovarš“, skupaj 7 važnih časn.) V društveno vodstvo so bili voljeni: gosp. A. Serneck, učitelj na Ptuji (sedaj še začasno pri sv. Andreji v Slov. goric.), kot predsednik; gosp. Jože Horvat, nadučitelj pri sv. Urbanu pri Ptuji, kot predsednikov namestnik; gosp. Robič, podučitelj in gospodična Šule, oba na mestni ljudski šoli ptujski, kot tajnika: gosp. Možina, nadučitelj pri sv. Marki pod Ptujem, kot blagajnik; gosp. Boštj. Kranjc., podučitelj na mestni šoli ptujski, kot knjižničar; in gospodje: Vobič, nadučitelj pri sv. Marjeti na drav. polji; Veingerl, naduč. v Cerkovcih; in Schrei, uč. na predm. šoli na Ptuji, kot odborniki. Gosp. Serneck in Robič sta bila voljena razun tega kot poslance k štaj. „Lehrerbundu“ za leto 1875. Č. gosp. Ferk, naduč. in c. kr. okr. š. nadzornik je uže pred volitvijo določno izrekel, da zbog mnogih novih poslov nikakoršne čast. službe v društv. vodstvu za to leto prevzeti ne more, radi česar ni med izvoljenimi. Po končani volitvi se zahvaljuje predsednik g. A. Serneck za novo mu skazano zaupanje, ter prosi ob enem navzoče ude, da društvo z dobrimi sveti in govori o raznih znanstvenih, zlasti pa o pedagogičnih didaktičnih predmetih kolikor mogoče podpirajo in marljivo se udeležé rednih društvenih zborov, da tako delovanje društva nekoliko živahneje postane, ter nja veljavnost bolj in bolj raste.

Omeni naj se še tukaj, da bo imelo učiteljsko društvo ptujskega okraja svoje redne zборе kakor v preteklem letu prvi četertek vsacega meseca.

Iz Starega terga na Notranjskem. Šolska detca na deželi pač težko dela v prostih dneih naloge, ker jo stariši trebajo pri raznih opravilih. Vendar še detca dosta redno donaša naloge in le sem ter tja se kedo izgovarja, da se mu je naloga zbrisala na tablici, kar je pa prav lahko mogoče, ker ima detca uro ali več hoda do šole in je poleg tega še slabo vreme. Mislil sem si uže, da bi naloge, posebno sedaj pozimi opustil kar čitam v „Fr. päd. Blätter“, kako je nekedo ravnal gledé nalog. Dal namreč detci nej nič nalog in je le rekel, če hoče kedo baš kako nalogo narediti, naj jo naredi in naredi naj kar mu drago. Ko je prišel čas, da bi naloge pregledal, jih je imelo — le en par male naloge in drugi so se izgovarjali, da nejso imeli časa itd. Baš to sem sedaj jaz poskusil. Detca se je smijala, ko sem jej dejal, da kedor hoče naj naredi nalogo in kar hoče. Mislil sem, da bom tudi jaz na isto naletel, kakor moj

nemški kolega. A glej! Detca mi je naredila nalogo in le $\frac{1}{6}$ je nej imela izgovarjaje se, deloma, da se jej je zbrisala (kar je bilo prav lahko mogoče mej potjo, ker je isti dan jako mélo) in drugi so rekli, da so se učili, drugi zopet, da so se igrali „šole.“ Le ena deklica in en deček sta pisala iz knjižice na tablico vsi drugi so naredili — račune. To mi je sve-dočilo, da ima detca veselje za uk ter da poleg družih opravkov tudi lahko izdeluje naloge.

Dajal bom torej, kakor do sedaj, domače naloge v prostih dnevih ter se ne ravnal po nasvetu svojega nemškega kolege.*)

Tudi mej detco na Notranjskem je jela razsajati bolezen difteritis. V Cirknici so šolo radi tega zaperli uže pred Božičem in so bile počitnice podaljšane za negotov čas. Tudi v Grahovem se mej detco prikaže ista bolezen. Pri nas bas te bolezni še nej, a tifus je.

Janko Žirovnik.

Iz ormuškega okraja. (Iz prijateljskega pisma). Zadnjič ko sem Te bil obiskal, nagovarjal si me, naj bi iz te okolice poslal v „Učitelja“ kacic zanimivih drobtin, ali v tem zakotnem in samotnem kraji se more malo šolskega drobtinja nabrati. Akopram železni konj večkrat na dan mimo derdra, vendar je sedaji kamor koli težko priti. Celo sosedne učitelje nej lahko več obiskati, ker nam uže zima ostre zobe kaže. In ako se kje snideva dva ali trije, suhoparni so naši pogovori. Moji sosedi so — eh! rajši molčim — misli rajši: — malo javni učitelji ne ljudje, sem hotel reči. — Tožimo si le nadloge, pa ne zarad plače, kakor je še to o naših kolegih na Kranjskem vedno slišati, moremo zadovoljni biti s plačo, nego to je naše nezadovoljstvo, da je jarem terši, nego nam za ovo plačo po postavi gre. Sv. Marjeta in Velika nedelja imate nad 200 šolo obiskajočih otrok (za šolo ugodnih jih je nad 300) vsaka, a nadučitelja morata sama podučevati. Dolgo sti bili podučiteljski službi razpisani, pa nikedo se nej oglasil za nji. Na enorazrednej šoli pri sv. Lenartu je 165 otrok všolanih, a v šolo jih hodi od teh 123, ki pa ima le za 60 učencev prostora, to se ve, da morajo tedaj razdeljeni biti.

Čudovito je pri tej šoli, kako število otrok raste, ter razmera mej dečki in deklicami. Leta

1872 je bilo	52 dečkov	82 dek.,	skup	134
1873 " " "	63 " "	90 " "	" "	153
1874 " " "	61 " "	87 " "	" "	148
Letos je	66 " "	99 " "	" "	165

Nova razredba po učenem načertu mi je jako neprilicna in nepraktična, a o tem hočem pisati drugič.

Letos sem dobil jako odkritoserčne in dovpitne učence, ki nam veliko veselosti vzbujajo. Tako enkrat vprašam deklico, ki je novo, pa uže po sredi počeno tablico za pisanje v šolo prinesla. Kako je to, da je vže sterta. A dekle mi smeje odgovori: „Oče so mi uže prinesli tako, ker so bili pijani, pa so si, menim da, kje poidoč useli na-njo, pa so jo strli. Oni tako malo kedaj pridejo trezni domov, ako kam gredó.“ Večji so

*) Vsaj tudi piškovega oreha vreden ni. Domače naloge morajo biti, če se hoče otroka v poedinih predmetih kaj izuriti. Ur.

se na vsa usta smijali, jedva sem je umiril zagovarjaje očetovo spoštovanje. Drugokrat pes z eno deklico v šolo prijde. Nekako se nej dal spoditi od nje. Rečem ji: Marjeta, nesi psa ven, morebiti bi katerega ugriznol! Dekle pa mi upljivo reče: „E gospod, kako si to rajtajo, saj nej dete“, da bi ga mogla nositi, bo uže sam šá!“ Sam sem se z otroki vred moral dovtipu otročjemu smijati. Necega dne razlagam pri glasu „i“ petelinovo petje. Opozoraval sem, kako petelin malo spi. Nekateri o vsaki uri po noči poje in rano vstaja. Priporočujem, da bi tudi dečca mogli si lepo peti, rano vstajati, ter tako pridni biti. Ali, nek pogumen deček mi odverne: Gospod, mi nebi radi šli na sedalo, da bi tam peli kakor kokot (petelin), mene bi strah bilo!“ Smeha nej bilo ni konca ni kraja in s strogo sem moral mir delati. Eno sem pital: Nežika, ali si danes ti rada v šolo šla? Dekle mi odgovori: „Mati me nebi radi pustili, jaz pa sem jim vujšla. En čas so bežali za memoj, pa so me nej mogli dobiti, te pa so rekli: Idi kam češ!“

In tako ima učitelj res mnogo veselih ur, ako otroci spoznajo, da učitelj nej tak trinog, kakor ga bedasti stariši otroku slikajo, ker odkritosrečno mu kaže svoje nagnenje, katero, to se ve da, po zdravih pedagoških pravilih ravna ter žlahtni. Šala se mora menjavati z resnobnostjo, a strogost z veselostjo. Narodni učitelj ne sme biti strog jahač (jezdec) pretankih pravil ter suh strahonja kakor vojaški komandant.

Šolske novice in drobtine.

(„Učiteljsko društvo za slovenski Štajer.“) Novi pravi udje so gg.: Ivan Belec, učitelj pri sv. Lovrencu pri Ptuj, Ivan Matko, učitelj v Rajhenburgu, Ivan Žolnir, učitelj v Vojniku.

(Iz štajerskega deželnega šolskega sveta), in sicer, iz sej 14. in 15. jan. Sprejelo se je poročilo odbora za predlog šolskih občin o njegovem sedanjem delovanju, odobrili so se dotični predlogi in sklenilo se je, statistični del tega poročila priobčiti. Porečalo se je o stanju mnogih šol in predlagalo se je ministerstvu več nasvetov radi imenovanj. Utok (rekurs) neke občine zoper ustanovljenje šole se je zavernil, tako se je tudi zavernil rekurs zoper odločeno kazen radi šolskih zamud in rekurs neke občine proti odločbi okrajnega šolskega sveta o porabi neke ustanove. Na neko vprašanje se je odločilo, da ima zamude na privatnih šolah okrajni šolski svet pregledovati. Dvorazredni šoli pri sv. Jakobu v Slov. gor. in v Ribnici in trirazredna šola pri sv. Jurji blizo Celja se imajo za en razred razširiti. — Vpokojen je učitelj na Hajdini, g. Jakob Valenko.

(„Premakljive čerke“). Ivana Miklošiča v Mariboru je priporočil tudi koroški deželni šolski svet slovenskim šolam po Koroškim.

(Prememba šolskih počitnic). Časniki poročajo, da se imajo velike počitnice na mesec juli in avgust preložiti. Letos naj se šolsko leto 15. julija, prihodnje leto 1. jul. sklene. Ali velja ta naredba samo za šole (srednje in ljudske) po mestih, ali tudi za šole po deželi, nam ni znano. Toda tudi na šole po deželi bode upljiv imelo; kajti to vendar ne bo šlo, da bi se šole na kmetih še le 15. septembra končavale, če se bodo mestne šole uže 15 dni popred novo šolsko leto začele. *)

*) To naredbo je izdalo ministerstvo vsled nasveta dolenje-avstrijskega deželnega šolskega sveta. Mogoče je torej, da velja ta naredba samo za Dolenjo-Ávstrijo. Vederemo.

(Kmetijskih napredovalnih šol) je bilo na Štajerkem vsled uradnega izkaza c. kr. kmetijskega ministerstva konec marca 1874. — 11, na katerih je 12 uč., 432 učencev podučevalo.

(22. splošni nemški učiteljski zbor) bode letos o binškojih v Darmstadt.

(„Za šolska naznanila“) ima tiskar Milic v Ljubljani nove pravilne formulare s slovensko-nemškim tekstom.

(Hrvatsko šolstvo) bode stalo v tekočem letu 495.798 gld., za 101.915 gld. več nego lani.

(Križce za zasluge) zlate in sreberne, je dobilo 6 učiteljev na nemškem Štajerji.

(Ivan Mareš), uže več let dobro znani deželni šolski nadzornik na Českem, je šel v pokoj.

(Ljutomerska, šoli prijazna gospoda) je za siromaške učence na narodni šoli in realki pri priliki neke veslice darovala 30 gld.

(„Narodni šoli,“) katero pri tej priliki slovenskim učiteljem in domoljubom živo priporočujemo, je daroval vitez dr. Močnik — 10 gld. V letošnjem šolskem letu je „Narodna šola“ uže 22. šolam učnih pomočkov razposlalo.

(„Slovenskemu učiteljskemu društvu“) v Ljubljani je 5 udov na novo pristopilo.

(„Ljubljanski učiteljski kandidati“) so dobili lepo število državnih štipendij; namreč 4 po 200 gld., 13 po 150 gld., 25 po 100 gld. in 17 po 50 gld.; kandidatnje pa 10 po 100 gld. in 58 po 50 gld.

(G. Cizelj), verli učitelj v Št. Ilu pri Šoštanji, je dobil pohvalo od deželnega šolskega sveta za marljivo podučevanje odraslih ljudi v novi meri. —

(Nekateri učitelji mnogo bero), ne le bukev, ampak tudi raznovrstnih časopisov, da bi toliko bolje zadostovali velikim terjatvam, koje se dandanes na-nje stavijo. Da v ta namen nekateri mnogo žertvujejo nam kaže naslednje: V sevniškem okraji je šola, v kojoj dohaja razen knjig nič manj nego 17 listov in sicer: 2 „Slov. Učitelja, 2 Verteca, 2 Zori, 2 Quelle, 2 Slov. Naroda, 2 Učiteljska Tovariša, 1 Pädag. Zeitsch. 1 Österr. Schulbote 1 Tagespošta 1 Illustrierte Ztg. 1 Damen-Zeitschrift, 1 Štajerski „Landbote“ (zadnji pride brezplačno).

(Za podporo revnih učiteljskih kandidatov) na Štajerskem je darovala hranilnica v Gradci 300 gld. in c. kr. namestnik g. Kübeck 40 gld. —

(Graško učiteljišče), namreč moško, ima 32 prvoletnikov, 34 drugoletnikov, 5 tretjeletnikov, 50 četrtoletnikov in 40 učencev v pripravljavalnem kurzu, skupaj torej 161 kandidatov in učencev.

(Posebno skerb za učitelje) kaže Dolenja-Avstrijska. Deželni šolski svet dunajski, je namreč določil, da so vsled §. 60. deželne postave od 5. apr. 70, ne samo plače učiteljske, ampak tudi starostne in opravilne doklade obvarovane pred sodnijsko eksekucijo.

(G. Tomaž Kvančnik) (Quantschnigg), ravnatelj meščanske šole v Celovci, je nov nadzornik za slovenske okraje: Rožek, Terbiž in Podkloster na Koroškem.

(„Kmetovalec“) se bode zval nov ilustriran kmetijski list, ki bode po dvakrat na mesec v Gorici izhajal. Več o tem se bere v goriški „Soči“. —

(„Školski glasnik“) bode nov organ serbskih učiteljev na Avstrijsko-Ogerskem, ki bode po dvakrat na mesec v Pančevi izhajal.

(„Vertec“) časopis za mladino priporočujemo tudi mi, da ga slovenski učitelji zlasti mej slovensko mladino razširjujejo.

(„Učiteljski Tovariš“) izhaja, kakor prejšnja leta, tudi letos v Ljubljani. Cena mu je ista, kakor našemu listu.

(G. Gottfrid Nickl), predsednik koroškega deželnega učiteljskega društva in urednik „Kärnth. Schulblatta“ — je dobil učiteljsko službo v Graciu. —

(„Popis majhnega telurija“) se dobi v posebnih iztisih (knjižicah) za vs. naročnike „Učitelja“ zastoj pri odboru „Učit. društva za slovenski Štajer“ v Ljutomeru. Nekateri učitelji so se za telurij uže pri nas oglasili, da je pa mogoče tim vstreči, je želeti, da bi si tudi druge šole za ta s tem koristnim aparatom preskerbele.

Uredništvo.

(Razlaganje treznosti. *) Neki star učitelj nagovori svoje učence nekega dne po končani molitvi tako-le: Ljubi učenci in učenke! Znano vam je, koliko lepega in koristnega sem vas naučil, in koliko lepih potrebnih čednosti sem vam že razlagal in pojasnoval. Tudi danes sem se namenil vam prav potrebno čednost razložiti, namreč: treznost. Da boste pa laže razumeli, vam hočem to lastnost v izgledu povedati. Le pazljivo poslušajte! — Ljubi otročiči! Vi dobro poznate našega milega, v vsakem obziru dobrega, skoro bi rekel, predobrega gosp. župnika; gotovo so že marsikateremu izmed vas kaj podelili. Ako bi n. pr. jaz k njim po opravilu, oni bi mi ponudili verček pive; jaz bi jo sprejel in hvaležno izpraznil, a ko bi mi ponudili še tretjo in četrto, ne bi jo sprejel več. Na to bi mi ponudili kozarec, jaz bi ga sprejel in hvaležno izpraznil, potem bi mi ponudili tretjo ali celo četrto kupico, bi jo ne sprejel več. A ker so gospod celo predobri, bi mi, predno bi odšel, ponudili še kupico punča; jaz bi dar sprejel in povžil, ponudili bi še drugo in jaz bi jo tudi še hvaležno sprejel, a tretje in četrte bi ne sprejel več. No, ljubi otroci, kaj mislite, kakošen bi bil jaz potem, ko bi tretjega in četrtega daru ne bil sprejel? No, kdo zna? Ker nihče drugi ne ve, pa povej ti, Jakec, saj si najbolj umen! Deček brez dolgega premišljevanja odgovori: O gospod učenik, potem bi morali biti pijani in še prav zelo pijani, kajti, ako človek več verst močnih pijač zaporedoma povžije, pravijo, da ga hitro vpijanijo.

M. K.

(Vabilo) k drngemu rednemu shodu, kterege bo imelo „kozje-sevniško-brežko okrajno učiteljsko društvo“ dne 11. svečana v Rajhenburgu. Na dnevnem redu je: 1) Poterjenje zapisnika od 12. novembra 1874. 2) Zaostalo poročilo blagajnika za l. 1874. 3) Poročilo delegata (g. Jamšek) o zborovanji štaj. „Lehrerbund-a“ v Ljubnem. 4) Nadaljevanje „o zgodovini Slovencev“ (g. Kunstič). 5) Nadaljevanje „o vinoreji“ (g. Kokot). 6) Nadaljevanje i koncee „o zemljepisji v ljudskeji šoli“ (g. Jamšek). 7) Volitev dveh delegatov. 8) Uplačevanje društvenine. 9) Petje.

Matko, zapisnikar.

(Vabilo.) 8 febr. popoldan ima učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnica i Brežice pevsko vajo na Vidnu v šolskeji sobi. Pevalo se bode: „Glas domovinski“ i „Moji sabljici.“ K tej vaji uljudno vabi častite članove omenjenega čruštva.

Sevnica, 28. jan. 1875.

Ivan Kunstič, pevovodja.

*) Smešnica za predpust.

(† Tomaž Knežar.) Nemila smert nam je zopet pokosila marljivega sodelovalca na učiteljskem polji. — Oni gospod učitelj pri sv. Petru (pod sv. gorami) se je 29. t. m. preselil „iz te doline solza v mirno večnost“. (Več o nas zapustivšemu tovarišu, drugi pot).

Razpisi učiteljskih služeb po Slovenskem.

Na Štajerskem: Učiteljska služba pri sv. Lenartu v Slov. gor. s 600 gld. in stan. do 18. febr. Podučiteljska služba v Gornjem gradu s 480 (360) gld. do 28. febr. Učiteljska služba v Slovengradcu s 700 gld. do 9. febr.

Na Kranjskem: Učiteljski službi v Čermošnici in v Trebnem s 400 gld. (za l. 76—450 gld.) do 10. febr.

Podučiteljska služba.

²/₁

(Zopet razpisana.)

Na trirazredni ljudski šoli v Jarenini je razpisana podučiteljska služba. Plača je 440 gld. (pri začasni oddaji 330 gld.) potem 70 gld. lokalne doklade in prosto stanovanje.

Prosilci naj svoje prav previdene prošnje v 4 tednih pri krajnem šolskem svetu v Jarenini vložé.

Okrajni šolski svet v Mariboru

26. jan. 1875.

Učiteljska služba.

²/₁

(Zopet razpisana.)

Na razširjeni trirazredni ljudski šoli v Lempahu pri Mariboru je izpraznjena učiteljska služba s 550 gld. letne plače.

Prosilci naj svoje z dokumenti previdene prošnje v 4 tednih pri krajnem šolskem svetu v Lempahu vložé.

Okrajni šolski svet v Mariboru

26. jan. 1874.

Lastništvo „Učiteljsko društvo za slov. Štajer.“

Za uredništvo odgovoren Dr. Lorenc. — Tisek „Narodne tiskarne“ v Mariboru.